

LECȚIA #1: Producerea știrilor

Articol adaptat după [Producing news](#), material educațional **NewsWise**.

NewsWise este un program educațional dezvoltat de The Guardian Foundation, o organizație non-profit dedicată jurnalismului de calitate. Programul oferă resurse gratuite pentru învățământul primar și îi ajută pe elevi să dezvolte gândirea critică și să înțeleagă lumea știrilor. Acest material este un plan de lecție din pachetul NewsWise, destinat elevilor cu vârste între **9 și 11 ani**.

[Imagine copertă](#)

Obiectiv de învățare

- Să înțeleagă scopul știrilor și modul în care sunt produse.

Rezultatele învățării

- Să definească ce sunt știrile.
- Să descrie diferitele roluri dintr-o redacție și competențele necesare pentru aceste roluri.
- Să identifice scopul principal al unei știri.
- Să rezume o știre folosind cele 5 întrebări: *Cine, Ce, Unde, Când și De ce?*

Conexiuni cu programa școlară

- **Înțelegerea textului:** identificarea scopului unui text; rezumarea informațiilor cheie; formularea de întrebări pentru a obține mai multe informații.
- **Scriere – vocabular:** selectarea vocabularului adecvat pentru a schimba și îmbogăți sensul.
- **Scriere – editare:** corectarea erorilor de ortografie și punctuație.

Cunoștințe și competențe de bază

Știrile prezintă informații noi pe care oamenii vor sau trebuie să le cunoască. Scopul principal al știrilor este de a informa. Ele ne spun ce se întâmplă în lume, inclusiv despre dezastre naturale, conflicte, descoperiri și realizări noi, evenimente interesante sau despre evenimente care implică persoane de interes public.

Știrile sunt consumate prin intermediul televiziunii, radioului, ziarelor, site-urilor de știri online, podcasturilor, rețelelor sociale și al altor persoane.

Rolurile principale dintr-o redacție sunt: redactor-șef, redactor de secție, reporter, editor și redactor foto (vezi **Glosarul de termeni**¹).

Toate organizațiile de presă au un set de valori care pot influența știrile pe care le publică.

NewsWise își propune să susțină cele mai înalte standarde ale jurnalismului prin **patru valori NewsWise: adevărat, corect, echilibrat și interesant**. Aceste valori îi vor sprijini pe elevi să verifice informațiile și să redacteze știri de calitate pe parcursul unității.

Evaluare inițială

Bine ai venit la Școala de Jurnalism! Distribuie elevilor [Jurnalele de formare](#). Consultă resursa [Crearea unei redacții în sala de clasă](#) pentru idei despre cum să transformi sala de clasă într-o redacție.

Știre sau nu este știre? Elevii sortează titlurile (pot fi printate pe hârtie și decupate individual) în categoriile *știre* sau *nu știre*, luând în considerare motivele alegerilor lor.

- *Care dintre exemple sunt știri?*
- *Ce nu au fost știri și de ce?*
- *Cum ai luat decizia?*
- *Sunt lucrurile care ni se întâmplă la nivel individual „știri”?*

Creați împreună o definiție a clasei pentru știri, luând în considerare diferența dintre știrile personale, locale, naționale și internaționale.

Activitate de învățare

Elevii citesc [știrea](#) și identifică cele mai importante informații folosind cele 5 întrebări (Cine, Ce, Unde, Când, De ce?). Pot elevii să descrie scopul principal al știrii: despre ce informează această știre cititorul?

Provocare:

- *De ce crezi că scopul principal al articolului este important pentru cititor?*
- *De ce ar putea fi interesant pentru cititor?*

Elevii participă la un activitate pe ateliere și fiecare are șansa de a experimenta rolurile principale dintr-o redacție:

- **Reporterii** decid pe cine să intervieveze pentru a obține mai multe informații despre subiect. Scriu întrebări pentru a aduna cele mai interesante detalii.
- **Editorii** citesc știrea pentru a găsi și corecta erorile de ortografie și punctuație. Scriu un titlu clar și concis, care evidențiază cea mai importantă informație din știre.
- **Redactorii foto** selectează cele mai informative și interesante imagini pentru a însoți știrea, justificând de ce unele imagini sunt mai bune decât altele. Scriu legende pentru imaginile alese.

Concluzii

Discută experiențele elevilor de a lucra într-o redacție.

- *Ce rol ți-a plăcut cel mai mult și de ce?*
- *Care rol a fost cel mai dificil și de ce?*
- *Ce trebuie să știe un jurnalist pentru a-și face meseria?*
- *De ce este important ca știrile să fie interesante?*

Întrebări pentru evaluare

- *Ce sunt știrile?*
- *Care este scopul știrilor?*
- *Unde vezi, auzi sau citești știri?*
- *Cum sunt făcute știrile?*
- *Care sunt diferitele roluri dintr-o redacție?*
- *Care sunt valorile NewsWise și de ce sunt importante?*

Resurse

Valorile NewsWise

Știrile trebuie să fie... **ADEVĂRATE, CORECTE, ECHILIBRATE, INTERESANTE**

Adevărate: Fii sincer. Verifică dacă faptele sunt corecte. Nu ghici. Nu presupune. Nu inventa!

Corecte: Tratează pe toată lumea în mod egal și cu respect. Relatează doar informațiile necesare pentru înțelegerea știrii. Nu intimida și nu ridiculiza oamenii. Tratează-i pe ceilalți așa cum ai vrea să fii tratat tu însuși.

Echilibrate: Asigură-te că sunt prezentate toate perspectivele relevante asupra subiectului. Include toate punctele de vedere relevante (chiar dacă nu ești de acord cu ele!).

Interesante: Gândește-te de ce sunt importante știrile și de ce publicul tău ar vrea să le afle. Pune multe întrebări pentru a descoperi fapte și detalii noi.

Jurnalele de formare

CE ȚI-A PLĂCUT CEL MAI MULT?

CE ȚI S-A PĂRUT CEL MAI DIFICIL?

CE ABILITĂȚI NOI AI DEPRINS?

La finalul modului, elevii ar trebui să fie capabili să răspundă la aceste întrebări:

1. Poți descrie valorile NewsWise? Poți explica ce fac un reporter, un redactor și un redactor foto?
2. Poți explica de ce sunt alese anumite știri să fie publicate?
3. Poți descrie cum pot afecta știrile sentimentele oamenilor?
4. Poți explica cum îi trag jurnaliștii la răspundere pe cei aflați în poziții de putere?
5. Poți recunoaște o știre falsă? Poți explica de ce știrile false sunt dăunătoare?
6. Poți explica cum sunt personalizate informațiile online pentru fiecare utilizator?
7. Poți face diferența dintre fapte, opinii, speculații și zvonuri?
8. Poți descrie cum te asiguri că un articol de știri este echilibrat?
9. Poți recunoaște dacă un articol de știri este părtinitor?
10. Poți rezuma propria știre și explica de ce este interesantă și respectă principiile jurnalistice?
11. Poți explica ordinea informațiilor dintr-un articol de știri?
12. Poți descrie ce tip de limbaj ar trebui folosit într-un articol de știri?
13. Poți scrie un articol de știri care să fie adevărat, corect, echilibrat și interesant?
14. Poți corecta și îmbunătăți articolul tău de știri?
15. Poți publica propriul articol de știri cu componentele unei știri, inclusiv titlu, fotografii și legende?

Crearea unei redacții în sala de clasă

Ești redactorul-șef al clasei tale! Transformă sala de clasă într-o redacție autentică cu ajutorul acestor sugestii, pentru a face lecțiile de educație media cât mai captivante.

Creează un panou de urmărire a progresului elevilor. Acesta poate include:

- afișul valorilor NewsWise
- articole de știri preferate de elevi
- știri false identificate de clasă
- lucrările proprii ale elevilor
- fotografii cu aceștia în ipostaze de jurnaliști.

Confecționează **legitimații de presă** pe care elevii să le poarte în timpul activităților. Legitimațiile de presă pot fi folosite simbolic pentru a crea atmosfera unei redacții și pentru a distribui rolurile în activitățile de clasă.

Afișează ceasuri din fusuri orare diferite pentru a ilustra caracterul global al presei. Site-ul timeanddate.com oferă un ceas mondial personalizabil, din care poți selecta orașe relevante pentru clasa ta.

Rearanjează mobilierul din clasă pentru a reproduce atmosfera unei redacții reale.

Organizează o **conferință de presă** pentru a dezbate știrile zilei și pentru a colecta opiniile elevilor despre diferite subiecte.

Stabilește **termene-limită** pentru a simula presiunea din redacție și a menține ritmul activităților. Un cronometru vizibil și efecte sonore specifice știrilor pot amplifica atmosfera.

Introduce elemente de „**știre de ultimă oră**” pentru a lansa provocări, întrebări sau teme noi de discuție.

Creează atmosfera potrivită cu **muzică** specifică buletinelor de știri. Poți folosi muzică fără drepturi de autor disponibilă pe platforme dedicate sau pe YouTube.

Știre sau nu este știre?

- „Ieri am mers la cinema și mi-a plăcut foarte mult filmul.”
- „Manchester City a învins Arsenal cu 8-0.”
- „A erupt un vulcan în Islanda.”
- „A fost descoperită o nouă specie de dinozaur.”

- „Smiley și-a anulat turneul din cauza unei boli.”
- „Are loc un protest în fața Parlamentului.”
- „Vedetele sosesc la București pentru premiera unui film.”
- „A avut loc un accident grav pe autostradă.”

Știrea

David Popovici, campion olimpic la Paris. Înotătorul român a câștigat aurul la 200 de metri liber.

David Popovici, în vârstă de 19 ani, a devenit campion olimpic la Jocurile Olimpice de la Paris, pe 29 iulie 2024, câștigând proba de 200 de metri liber cu timpul de 1 minut, 44 de secunde și 72 de sutimi. Este prima medalie olimpică de aur din istoria înotului masculin românesc. Câteva zile mai târziu, pe 31 iulie, David a câștigat și medalia de bronz la proba de 100 de metri liber.

David a început să înoate la vârsta de 4 ani, la recomandarea medicului, pentru a corecta o scolioză. De la 9 ani se antrenează cu același antrenor, Adrian Rădulescu.

Imediat după cursă, campionul a declarat: „Îmi dădeau lacrimile, am făcut tot posibilul să mă abțin. A fost foarte frumos, și acum îmi vine să plâng.”

Sursă: [Digi Sport, 30 iulie 2024](#)

¹ **Glosarul de termeni** este de găsit în **Trusa de instrumente pentru redactarea unei știri**, documentul [Trusa-de-instrumente.pdf](#)